

8. Кулинич, М.Б. (2019). Цифрова трансформація вітчизняних підприємств в сучасних умовах. *Економіка, управління та адміністрування*, 3(89), 8–15.
9. Seiger, R., Malburg, L., Weber, B., Bergmann, R., 2022. Integrating process management and event processing in smart factories: A systems architecture and use cases. *Journal Of Manufacturing Systems*, 63, 575–592
10. Qi, Q., & Tao, F. (2018). Digital twin and big data towards smart manufacturing and industry 4.0: 360 degree comparison. *IEEE Access*, 6, 3585–3593.
11. Дергачова, Г.М., & Колешня, Я.О. (2020). Цифрова трансформація бізнесу: сутність, ознаки, вимоги та технології. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*, 17.
12. Wang, B., Zhou, H., Li, X., Yang, G., Zheng, P., Song, C., Yuan, Y., Wuest, T., Yang, H., & Wang, L. (2023). Human Digital Twin in the context of Industry 5.0. *Robotics and Computer-Integrated Manufacturing*, 85, 102626.

Білан Д. М., д-р екон. наук Зінченко О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЦІНОВА ОПТИМІЗАЦІЯ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

У сучасному світі роздрібна торгівля переживає масштабні трансформації, зумовлені розвитком цифрових технологій та змінами в поведінці споживачів. Традиційні методи встановлення цін уже не забезпечують необхідної гнучкості та точності, тому компанії дедалі частіше звертаються до інноваційних рішень. Штучний інтелект (ШІ) відкриває нові можливості для оптимізації цін, дозволяючи роздрібним торговцям швидко аналізувати великі обсяги даних, прогнозувати зміну попиту та автоматично коригувати ціни в режимі реального часу. Оптимізація роздрібних цін – це процес визначення ідеальної ціни на продукт або послугу шляхом збалансування таких факторів, як ринковий попит, конкуренція та вартість. Основною метою є максимізація прибутковості, зберігаючи конкурентну перевагу та задовольняючи потреби клієнтів [5]. Ефективність стратегій оптимізації роздрібних цін значною мірою залежить від технологій, що використовуються. Найкращі рішення базуються на штучному інтелекті, аналітиці та алгоритмах, які допомагають приймати обґрунтовані рішення, прогнозувати попит і адаптуватися до змін у режимі реального часу.

Автоматизовані інструменти оптимізації цін, які не включають AI, застаріли. Рішення на основі штучного інтелекту довели свою надійність. Роздрібні торговці, які використовують технології штучного інтелекту (AI) і машинного навчання (ML), спостерігали зростання продажів на 14,2% з 2023 по 2024 рік, тоді як ті, хто не використовував штучний інтелект або машинне навчання, збільшили продажі на 6,9% [4].

Рішення на основі штучного інтелекту дають ритейлерам потужні інструменти для аналізу великих обсягів даних і виявлення прихованих закономірностей між різними факторами [6]. Це дозволяє краще розуміти уподобання споживачів, вивчати їхню історію покупок і визначати товари чи послуги, які можуть бути найбільш привабливими. Завдяки цьому системи штучного інтелекту можуть створювати персоналізовані пропозиції та знижки, що максимально відповідають потребам кожного клієнта, підвищуючи їхню зацікавленість і лояльність [1].

Крім того, такі технології допомагають роздрібним мережам ефективно аналізувати ринкову конкуренцію та динаміку цін. Автоматизований моніторинг цін конкурентів дає змогу швидко реагувати на зміни, оперативно коригувати власну цінову політику та залишатися конкурентоспроможними. Ще одним важливим аспектом є прогнозування змін у попиті та вибір оптимального часу для надання знижок. Штучний інтелект аналізує сезонні коливання, споживчу поведінку та інші чинники, допомагаючи ритейлерам визначити найкращий момент для запуску акцій [7].

Так, наприклад, українська компанія COMFY використовує ШІ для прогнозування відтоку покупців та оптимізації комунікаційних стратегій. Аналізуючи попередній досвід взаємодії та поведінку клієнтів, ШІ допомагає спрогнозувати ймовірність наступних покупок і відповідно коригувати цінову політику та маркетингові заходи. Впровадження цих моделей дозволило компанії зекономити до 30% у перший рік після запуску та збільшити конверсії на 20% у 2023 році [2]. Сьогодні впровадження таких технологій стає необхідністю, адже алгоритми на основі штучного інтелекту значно перевершують ручні методи аналізу,

забезпечуючи точність, гнучкість і швидкість прийняття рішень [3]. У висновку можна сказати, що штучний інтелект значно покращує цінову оптимізацію в ритейлі, підвищуючи прибутковість, конкурентоспроможність і лояльність клієнтів через аналіз даних, прогнозування попиту та автоматизоване коригування цін.

Список використаних джерел:

1. Оптимізація цін за допомогою штучного інтелекту: нові горизонти для бізнесу. Consulting4Retail: End-To-End Retail & Wholesale Digital Transformation › Consulting for Retail. URL: <https://www.c4r.eu/ukr/blog/roznichnaya-torgovlya/price-optimization-with-artificial-intelligence-new-horizons-for-business/>.
2. Таранова Н. Ключова роль: як українські ритейлери використовують штучний інтелект і який отримують результат - Delo.ua. Останні новини України та світу онлайн - delo.ua. URL: https://delo.ua/retail/klyucova-rol-yak-ukrayinski-riteileri-vikoristovuyut-stucnii-intelekt-i-yakii-otrimuyut-rezultat-428685/?utm_source=chatgpt.com.
3. A complete guide to retail price management. 7Learnings. URL: https://7learnings.com/blog/mastering-retail-price-management/#elementor-toc_headinganchor-11.
4. AI and ML impact on retail performance 2024 | Statista. Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/1453198/ai-and-ml-impact-on-retail-performance/>.
5. Retail Pricing Optimization – Strategies, Models & Examples. TruRating. URL: <https://trurating.com/blog/retail-pricing-optimization/#:~:text=Retail%20pricing%20optimization%20is%20the,edge%20and%20satisfying%20customer%20needs>.
6. Зінченко О.А., Кобченко А.А., Марусенко П.І. Цифрові інструменти маркетингу у просуванні банківських продуктів в умовах глобалізації. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»* 2024. № 46. С. 450–455.
7. The retail price optimization resource guide. Revionics: AI-Powered Retail Price Optimization Software. URL: <https://revionics.com/blog/the-retail-price-optimization-resource-guide>.

Гаврилов Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОПТИМІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ: МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Передові технології завжди виступають рушієм процесу розвитку людства, бізнес-процес, як складова економічної діяльності у світі, розвивається разом з цими технологіями. Штучний інтелект (ШІ), як технологічна система, здатна виконувати завдання, схожі на людські когнітивні функції. Так, бізнес-процеси